

'Hun glas is half leeg, maar toch ook nog steeds half vol. In dit nieuwe traject maken we hen bewust van hun restcapaciteiten. Zodat ze weer actiever worden'

Prof. dr. Luciano Fasotti, specialist in nazorg van patiënten met herseninfarct

'Als angst en somberheid verdwijnen, hervinden ze het plezier in hun leven. Ze leunen dan niet meer zo zwaar op partner, vinden hun zelfredzaamheid terug'

Joyce Kootker, rechterhand van Fasotti in de nieuwe behandelingsmethode

## futloze periode



Prof. dr. Luciano Fasotti en en Joyce Kootker, zijn rechterhand in het nieuwe behandelingsproject. foto Flip Franssen

delen die na een CVA somber en daarbij vaak ook nog angstig zijn. Fasotti: „Stemmingsklachten zoals somberheid vanwege het aantoonbare verlies aan kwaliteit van leven en angst voor een nieuw infarct maken patiënten passief. Ze treuren over of schamen zich voor hun verlies aan capaciteiten, trekken zich almaar verder terug in hun eigen wereldje. Gaandeweg zijn ze tot steeds minder in staat.”

Vaak worden dan medicijnen voorgeschreven, of ondersteunende gesprekken aangeboden door hulpverleners, maar een algemeen geaccepteerde en wetenschappelijk onderbouwde behandelingsmethode is er nog niet, aldus Fasotti.

„Vandaar dit nieuwe project, waarvoor we een doelgericht en effectief protocol ontwikkelden. Om mensen met zulke stemmingsklachten te laten inzien dat hun

glas dan wel half leeg mag zijn, maar toch ook nog steeds half vol is. We maken hen bewust van hun restcapaciteiten. Zodat ze na een serie interventies merken dat ze altijd nog beduidend méér kunnen dan ze zelf dachten. Het plezier in het leven keert terug, ze ondernemen weer activiteiten, leunen niet meer zo zwaar op partner en verwanten en vinden hun zelfredzaamheid terug.”

## Vier tafels weg, dat redt Marleen niet

door Jacqueline van Ginneken

**NIJMEGEN** - Ze heeft in haar Nijmeegse koffiezaak Bairro Alto vier tafels en stoelen weggehaald. Niet omdat ze ruimte wil maken, maar omdat het moet. Opdracht van de gemeente Nijmegen. Anders krijgt ze een dwangsom van 1.500 euro per week. Dat kan uitbaatster Marleen de Kort niet betalen. Maar met vier tafeltjes minder gaat de 23-jarige ondernemster het ook niet redden. Dan moet ze stoppen. Want vier tafeltjes betekent bijna een halvering van haar zaak, er staan nu nog zes tafeltjes. De Nijmeegse begon een jaar geleden met haar lunchzaakje, in het pand aan de Kannenmarkt met de

prachtige gevel met 'Hollandsche Spoorweg', net om de hoek van de Grote Markt. Er rust geen horecabestemming op het pand. Maar als 'ondersteunende horeca', mag ze daar wel espresso's serveren, versgesperste sapjes, zelfgemaakte wortelcake, broodjes met geitenkaas en rucola en tosti's. Er geldt een voorwaarde: de tafels en stoelen moeten binnen tien vierkante meter staan, dat is een kwart van het totale oppervlak. Marleen kocht tafeltjes van 60 bij 60 centimeter en met stoelen erbij had ze een vierkante meter in gebruik. Dus kwamen er tien tafels en stoelen. „Ik had tien vierkante meter verdeeld over de veertig vierkante meter die ik heb.” De gemeente ge-

doogde de situatie. Maar er kwamen klachten van ondernemers - de zaak van Marleen loopt heel goed. En nu moet ze zich aan de regels houden. „De gemeente wil niet dwars liggen. Maar nu kan het niet anders. Ik heb de zes tafels en stoelen dichter bij elkaar staan om binnen de 10 vierkante meter te blijven, en ik heb al zo'n klein zaakje. Zo krap zitten, dat is niet leuk, dat vinden mensen niet fijn.” Bairro Alto moet het hebben van de vrijdag en de zaterdag, dan zitten alle tafeltjes vol. „Ik moet vaak al mensen teleurstellen.” En nu heeft ze dus nóg minder plek. „Als het zo blijft, kan ik niet draaien. Dan houdt het op.” Inmiddels maken meer mensen

zich druk om het voortbestaan van Bairro Alto. Een aanwinst voor de stad, zeggen ze. En beter dan leegstand - vier vorige huurders konden het op deze plek niet bolwerken. Bairro Alto (Portugees voor hoge stad) veroorzaakt geen overlast, de dagzaak is geopend tijdens winkelluren. De ondernemster wil onder hetzelfde soepelere regime vallen als de dagzaken in de ringstraten. Een horecaverunning hoeft ze niet. „Ik wil mijn tafeltjes terug.” Ze heeft goede hoop. Vervelend vindt ze trouwens wel dat ondernemers geklaagd hebben bij de gemeente, en niet bij haar. „Ga je je collega's wantrouwen. Maar ik heb geen zin om een verbitterd mens te worden.”

## Wycross gilt Smulders naar finale in Londen

**WIJCHEN** - De leden van BMX fietscrossclub Wycross uit Wijchen drommen deze vrijdagmiddag samen in sporthal Arcus om te kijken naar de ontknoping van het olympische BMX-toernooi. Ze zijn vooral benieuwd naar de verrichtingen van clublid Laura Smulders uit Horssen, die om half vier aantreedt in de halve finale. Hopelijk staat ze anderhalf uur later ook in de finale. Wycross vraagt met name de jonge leden in clubtenu te komen juichen. Samenkomen in het eigen clubhuis gaat niet: het fungeert momenteel als opslag, terwijl het nieuwe onderkomen nog niet klaar is.

## Daglicht valt binnen in cellen Nijmegen

**NIJMEGEN** - In de 34 cellen van de politie Gelderland-Zuid valt daglicht binnen, aldus een woordvoerder van de politie.

De gevangenen, die vaak maar kort in een politiecel verblijven, kunnen echter niet door de ramen naar buiten kijken omdat er matglas is gebruikt.

De mensenrechtenorganisatie van de Raad van Europa concludeerde in een rapport dat de cellen van een nieuw complex in Apeldoorn niet aan de eisen voldoen. In de veertig cellen van het complex valt namelijk geen daglicht binnen.

De mensenrechtenorganisatie raadt de Nederlandse overheid aan om alle cellen in het land te onderzoeken op de aanwezigheid van daglicht. In de tien cellen in Tiel en de vierentwintig cellen in Nijmegen valt dus volgens een politiewoordvoerder wel daglicht binnen.

De Raad van Europa bekritiseert in het rapport ook de kwaliteit van de diepvriesmaaltijden die gedetineerden in de cel krijgen. Veel gevangenen zouden de maaltijden weggooien.

Volgens de voorlichter van de politie Gelderland-Zuid verstrekt in Nijmegen en Tiel een cateringbedrijf de maaltijden. „Of gevangenen het opeten heeft vooral met smaak te maken volgens mij.” De enige keuze die gevangenen hebben, is dat ze aan kunnen geven of ze vegetarisch, kosjer of halal willen eten. Verder krijgen ze twee broodmaaltijden per dag.

De cellen van Gelderland-Zuid worden volgens de voorlichter bijna elk jaar gecontroleerd door de Commissie Toezicht Politiecellen. Daarbij worden ook ontruimingsoefeningen gedaan. „Ze zijn tot nu toe nog altijd goedgekeurd”, aldus de voorlichter.

Het korps Gelderland-Zuid heeft een samenwerkingsverband met Gelderland-Midden. Als in één van de twee politieregio's de cellen volzitten, kan een verdachte in de andere regio terecht.

Over het algemeen zit een gevangene niet langer dan twee, drie dagen in een politiecel.

### Na de beroerte

- In Nederland krijgen elk jaar zo'n 40.000 mensen een beroerte, ook wel herseninfarct of CVA geheten.
- Ook krijgen jaarlijks 7.000 mensen voor de tweede keer zo'n cerebrovasculair accident, de verzamelnaam voor aandoeningen waarbij de zuurstoftoevoer naar een deel van de hersenen wegvalt en deze cellen beschadigen of afsterven.
- Twee op de drie mensen gaat na een revalidatietraject naar huis.
- Voor patiënt en naasten blijft de impact op de kwaliteit van leven groot. Iedere patiënt ondervindt restverschijnselen, al verschillen die per individu.
- De 'kwaliteit van leven' wordt bepaald door een mix van fysieke, functionele, psychologische en sociale elementen. Op elk vlak kunnen er restverschijnselen zijn.
- Er start nu een nieuw, landelijk behandelingsproject om die kwaliteit van leven te verbeteren.
- Dat project richt zich specifiek op stemmingsklachten zoals somberheid en angst, die verlamdend werken op het optimaal functioneren na een beroerte.
- Prof. dr. Luciano Fasotti en projectleider Joyce Kootker zijn op zoek naar deelnemers aan het project. Het wordt uitgevoerd in de Sint Maartenskliniek in Nijmegen, Revalidatie Medisch Centrum Groot Klimmendaal in Arnhem en regionale behandelcentra in Apeldoorn, Venlo, Hoensbroek, Den Bosch en Enschede.
- Belangstellenden kunnen zich aanmelden of zich voor nadere informatie over de inhoud van de gratis behandeling richten tot Joye Kootker, tel. 024-3655231, e-mail j.kootker@reval.umcn.nl

➔ Zie ook [www.restore4stroke.nl](http://www.restore4stroke.nl)